

УДК 001(477.43):327“2015”

І.М.Конет, Р.М.Білик

Міжнародна діяльність Кам'янець-Подільського національного університету імені Івана Огієнка у 2015 році

У процесі зміцнення міжнародної наукової діяльності у звітному 2015 році Університетом вирішувались завдання, важливі як для Кам'янець-Подільського національного університету імені Івана Огієнка, так і для всієї України, закладалися нові традиції і механізми. Серед яких: здійснення інституціональних змін на основі акумуляції міжнародного досвіду, посилення міжнародної проектної, освітньої і наукової діяльності, використання механізмів розвитку міжнародної співпраці через підписання спільних міжнародних угод, розширення програм подвійного диплома, участь в регіональних і глобальних програмах тощо.

У 2015 Університет мав офіційні угоди про співпрацю із 53 зарубіжними ВНЗ й організаціями світу; є постійним членом Асоціації європейських університетів, Євразійської асоціації університетів, співзасновником Консорціуму Варшавського та українських університетів. Найбільшу кількість договорів укладено з ВНЗ Республіки Польщі (15), Молдови (6); разом із цим маємо договори з Німеччиною, Великобританією, США, Туреччиною, Узбекистаном, Китаєм тощо. Протягом 2014–2015 начального року університетом укладено угоди з Придністровським державним університетом імені Т.Г.Шевченка (Республіка Молдова), Брестським державним університетом імені А.С.Пушкіна (Республіка Білорусь), Комратським державним університетом (Республіка Молдова), Університет інформатики та мистецтв м.Лодзь (Республіка Польща), Калузьким державним університетом імені К.Е.Цюлковського (Російська Федерація).

У січні 2015 року підписано угоду про академічну мобільність студентів і викладачів Кам'янець-Подільського національного університету імені Івана Огієнка та Університету Миколи Коперника (м.Торунь, Республіка Польща) у рамках програми Європейського Союзу Erasmus+. Реалізація проекту відкриє можливості наукового дослідження спільної спадщини, яка на Кам'яничині носить переважно дуалістичний, український і польський, характер. Велика кількість пам'яток архітектури, скульптури, творів образотворчого і декоративно-прикладного мистецтва – це спільний даробок, що знаходиться в архівах і заповідниках, потребує атрибуції, реставрації й вивчення.

Проект передбачає обмін студентами та викладачами з метою навчання упродовж академічного року: це участь у спільних заходах, конференціях, виставках, пленерах, наукових дослідженнях; розробка тем на спільну тематику.

У 2015 році Національний центр культури у Варшаві оголосив конкурс на отримання піврічної стипендії у Польщі в рамках стипендіальної програми Міністра культури і національної спадщини Республіки Польща “GAUDE

POLONIA". Програма "Gaude Polonia" призначена для митців і перекладачів польської літератури з країн Центральної і Східної Європи, які мають значні досягнення у своїх царинах творчості. Двоє викладачів нашого університету – С.І.Кляпетура і Ю.О.Табенська – успішно пройшли конкурсний відбір і перебували в Польщі з 1 лютого до 31 липня 2015 року. Кожен з митців має можливість займатися своїм мистецьким напрямком. С.Кляпетура стажується Варшавському університеті у проф. Януша Смази, який відомий завдяки реставрації багатьох католицьких храмів в Україні. Ю.Табенська – в Академії мистецтв Яна Матейки на факультеті дизайну.

За ініціативою кафедри німецької мови налагоджено зв'язки із лектором-координатором німецької академічної служби по обміну студентів і викладачів для навчання студентів у Німеччині. У рамках зазначеного партнерства двічі на рік (квітень/жовтень) кафедра разом із лектором-координатором Каті Бруннер організує проведення мовного тесту для студентів старших курсів з метою отримання стипендії для навчання у ВНЗ Німеччини. За результатами відбору 2015 р. німецькою академічною службою обміну (ДААД) м.Бонн (Німеччина) двом студенткам факультету іноземної філології було надано стипендію на проходження літнього навчання у ВНЗ Німеччини: Інні Шинкарук (3 курс, німецька філологія) – університет імені Гумбольта у м.Берліні та Ельмірі Гаджієвій (5 курс, англійська філологія) – університет імені Фрідріха Шиллера у м.Єна. Стипендії пропонуються для відвідування мовних, країнознавчих курсів, а також фахових курсів з німецької мови, які пропонуються державними німецькими ВНЗ або мовними інститутами при ВНЗ.

Німецька служба академічних обмінів є посередницькою організацією зовнішньої культурної політики, освітньої та наукової політики, а також розвитку співпраці в галузі вищої школи. Головне управління DAAD знаходиться у Бонні, воно є центром керування всієї внутрішньої та міжнародної діяльності DAAD. За кордоном DAAD представлений широкою мережею офісів, об'єднань колишніх стипендіатів. Філії та інформаційні центри у всьому світі забезпечують контакт з партнерами, а також ефективне спілкування, проведення програм та консультації.

Студентка факультету іноземної філології Ганна Мельничук (21 німецька група), пройшла конкурсний відбір і виграла стипендію для участі у трижневій літній школі університету у м.Фехта (Німеччина).

Літня школа поєднує в собі інтенсивний курс німецької мови. Викладачі з різних дисциплін читають лекції з багатьох аспектів і питань культурології. Учасники мають можливість ознайомитися з культурними питаннями країни та розширити свої знання німецької мови в усіх напрямках.

В березні 2015 р. в університеті відбулася презентація Програми імені Фулбрайта для студентів, аспірантів і викладачів. Марта Коломиць, директор Програми імені Фулбрайта в Україні, ознайомила студентську аудиторію та викладачів з можливостями, які надає Програма своїм учасникам. Відбувається обговорення умов участі у конкурсах на отримання фулбрайтівських

стипендій. Так, викладач кафедри англійської мови факультету іноземної філології Н.Г.Коваль отримала дворічну стипендію для написання дисертаційного дослідження в американському університеті.

У рамках Програми імені Фулбрайта з вересня 2014 року по 30 червня 2015 р. в університеті перебуває стипендіат програми, громадянка США Грейс Магоні, яка займалася дослідженням сучасної української культури.

У 2014/2015 н.р. продовжується міжнародне наукове співробітництво між науково-педагогічними працівниками університету, які виконали 19 проектів і грантів міжнародних організацій, фондів.

Таблиця 1.

Напрямок співпраці	Партнер (держава, організація, інститут, установа та ін.)	Назва проекту, програми
Природоохоронна діяльність	Фонд “Дарвінівська ініціатива”, фонд Фулбрайта	Грант “Моніторинг кажанів в Україні”
Освіта, наука	Технічний університет, Міжнародне академічне товариство ім. М.Балудянського (Словаччина)	Педагогічна дослідницька наукова діяльність
Фізичне виховання, спорт і здоров’я людини	Придністровський державний університет ім. Т.Г.Шевченка, факультет фізичної культури і спорту (Молдова)	Спільні наукові дослідження “Науково-методичні основи фізичного виховання учнів загальноосвітньої школи та студентів ВНЗ в сучасних умовах реформування освіти”; Спільний міжнародний науковий збірник “Сучасні проблеми фізичного виховання, спорту і здоров’я людини”
Психологія	Жешівський університет (Республіка Польща)	Актуальні проблеми психології особистості та міжособистісних взаємин у XXI столітті на тлі українсько-польських досліджень
Корекційна освіта	Жешівський університет (Республіка Польща)	“Соціальні патології у виховному середовищі: загрози, профілактика, виховання, освіта, соціальна робота”

Наука, мистецтво-знавство	Відділ міжнародних програм, м.Торунь (Республіка Польща)	Наукове співробітництво
Гуманітарні науки	Гуманістично-природничий університет ім.Яна Кохановського, м.Кельце (Республіка Польща)	Міжнародний інтеграційний семінар для студентів, магістрантів і аспірантів “Школа Відкритого Розуму”
Журналістика	Університет Флориди (США)	Круглий стіл у режимі он-лайн з проблем сучасної американської журналістики
Українська філологія	Бендери український ліцей (Молдова)	Методичне забезпечення викладання української мови
Філологія	Вища державна професійна школа ім. Яна Гродка, м.Санок (Республіка Польща)	Спільні наукові дослідження “Проблеми філології та культури: Україна-Польща. Збірник наукових праць українських та польських вчених”
Гуманітарні науки	Жешівський університет (Республіка Польща)	Спільні наукові дослідження “Гуманітарні студії: Україна – Польща”
Філологія	Вища державна професійна школа ім. Яна Гродка, м.Санок; Жешівський університет (Республіка Польща)	Спільні наукові дослідження “Національно-культурний аспект вивчення україністики і полоністики”
Наукова діяльність	Центр Східної Європи Варшавського університету, м.Варшава (Республіка Польща)	Створення спільного збірника наукових праць з дослідження історії країн Центральної і Східної Європи в рамках діяльності Консорціуму університетів України і Варшавського університету
Наукова робота	Академія спеціальної педагогіки ім. Марії Гжегожевської, м.Варшава (Республіка Польща)	Створення і діяльність Міжнародного центру зі спеціальної педагогіки

Фізичне виховання, спорт і здоров'я людини	Агентство США з міжнародного розвитку	Проект покращення планування сім'ї та репродуктивного здоров'я в Україні
Освіта, наука	Інститут педагогіки Жешівського університету (Республіка Польща)	Переклад, рецензування та видання наукових праць українською мовою працівників Інституту педагогіки Жешівського університету
Методика викладання фізики	Академічне товариство Міхала Балудяньського (Словаччина)	Впровадження прогресивних методів вищої освіти

Особливо плідною стала співпраця кафедри соціальної педагогіки і соціальної роботи з кафедрою соціальної та ресоціалізаційної педагогіки педагогічного факультету Жешівського університету, яку очолює професор Марек Палюх. Науковці обох університетів вдало реалізують спільні наукові проекти (“Освіта, виховання, соціальна робота – українсько-польські теоретичні рефлексії”, “Соціальні патології у виховному середовищі: загрози, профілактика, виховання, освіта, соціальна робота – в контексті українсько-польських досліджень”, “Актуальні проблеми психології особистості і міжособистісних відносин ХХІ століття в контексті українсько-польських досліджень”), які завершилися виданням спільних польсько-українських збірників.

Упродовж 2015 року команда науковців університету П.С.Атаманчук, док. пед. наук, професор; В.П.Атаманчук, канд. філол. наук, доцент; О.М.Ніколаєв, канд. пед. наук, доцент; О.М.Семерня, канд. пед. наук, доцент; Р.М.Білик, канд. пед. наук, доцент – взяли активну участь у всіх етапах національної та Європейсько-Азіатської першості з наукової аналітики в галузі педагогічних наук, у результаті чого занесла в свій актив у першому етапі – 1 золоту, 4 срібні та 2 бронзові медалі. Науковий керівник проекту з наукової аналітики Петро Сергійович Атаманчук удостоєний однієї з найпрестижніших нагород першості – Диплома з відзнакою Всесвітнього науково-аналітичного проекту Міжнародної Академії Наук і Вищої Освіти та ввійшов до складу національної команди з наукової аналітики.

25-26 березня 2015 року факультетом колекційної і соціальної педагогіки і психології і ініційовано проведення ІХ Міжнародної науково-практичної конференції “Корекційна освіта: історія, сучасність та перспективи розвитку”. Організаторами заходами виступили: Кам’янець-Подільський національний університет імені Івана Огієнка, Національний педагогічний університет імені М.П.Драгоманова, Академія спеціальної педагогіки імені Марії Гжегожевської. Проведення такого потужного заходу – заслуга колективу кафедр факультету корекційної та соціальної педагогіки і психології нашого вишу. Ця масштабна наукова подія зібрала у нашому місті справжній науковий бомонд:

135 учасників із 17 областей України, закордонні вчені із республік Польща, Молдова та Білорусь. Серед них 2 академіки НАПН України, 10 докторів і 48 кандидатів наук, викладачі, аспіранти, директори шкіл, реабілітаційних закладів, керівники та працівники психолого-медико-педагогічних консультацій, педагоги та психологи закладів корекційної та інклюзивної освіти, представники громадських організацій. Науковці з'їхалися, щоб працювати над актуальними проблемами та перспективами розвитку дисциплін галузі "Корекційна освіта" в українських наукових, освітніх спеціальних та інклюзивних закладах.

Паралельно з IX Міжнародною науково-практичною конференцією "Корекційна освіта: історія, сучасність та перспективи розвитку" впродовж 26-27 березня в К-ПНУ імені Івана Огієнка проходила Всеукраїнська (з міжнародною участю) студентська олімпіада зі спеціальності "Корекційна освіта (за нозологіями)". У ній взяли участь представники 15 українських і 2 іноземних вишів (Академія спеціальної педагогіки імені Марії Гжегожевської, Республіка Польща та Новосибірський державний педагогічний університет, Російська Федерація). Іноземні учасники за допомогою скайп-зв'язку мали змогу презентувати свої дослідження і спілкуватися з членами комісії, яка оцінювала їх фаховий рівень у сфері корекційної освіти.

Також традиційно сьомий рік поспіль Кам'янець-Подільський національний університет імені Івана Огієнка та Інститут психології імені Г.С.Костюка НАПН України проводять VII Міжнародну науково-практичну конференцію "Актуальні проблеми психології особистості та міжособистісних взаємин" (23 квітня 2015 року) на базі Кам'янець-Подільського національного університету імені Івана Огієнка. співорганізаторами якої виступили: кафедра соціальної педагогіки Інституту педагогіки Жешівського університету (м.Жешів, Республіка Польща), Академія імені Яна Длugoша в Ченстохові (м.Ченстохова, Республіка Польща), кафедра психології Брестського державного університету імені О.С.Пушкіна (м.Брест, Республіка Білорусь), Педагогічний факультет Католицького університету (м.Ружомберок, Словаччина), Навчальний Комплекс у Копитовій Підкарпатського воєводства (м.Копитова, Республіка Польща).

24-25 квітня 2015 року в стінах нашого університету на базі кафедри української мови відбулася VI Міжнародна конференція "Мова, культура і соціум у гуманітарній парадигмі". До організації заходу долучився Інститут мовознавства імені О.О.Потебні НАН України, Самарський державний університет (Росія), Природничо-гуманітарний університет (Польща). Конференція проходила у форматі пленарних та секційних засідань, де кожен зміг висвітлити тему свого дослідження і подискутувати з колегами.

На економічному факультеті 14-15 травня 2015 року відбулася VIII Міжнародна науково-практична конференція "Проблеми, пріоритети та перспективи соціально-економічного розвитку в XXI столітті". Співорганізаторами виступили Міністерство освіти і науки України, Центр досліджень науково-технічного потенціалу та історії науки імені Г.М.Доброва Національної ака-

демії наук України, Утенський вищий навчальний заклад (Литва), Балтійська міжнародна академія (Латвія), Інститут історії природознавства та техніки імені С.І.Вавилова (РАН, Росія). Для участі в конференції до нашого університету завітали 26 запрошених науковців, серед яких 10 докторів наук. За її результатами опубліковано “Вісник Кам’янець-Подільського національного університету імені Івана Огієнка “Економічні науки”, до якого загалом включено 71 статтю. Іноземну наукову спільноту під час роботи конференції в черговий раз презентували учасники з Познанського університету економіки (Польща). Загалом у конференції взяли участь 7 учених з-за кордону – з Польщі, Білорусі (Інститут соціології НАН Білорусі), Молдови (Камратський державний університет, Бельцький державний університет імені Алеко Руссо, Державний педагогічний університет імені Іона Крянге) та Литви (Утенський університет прикладних наук).

Кам’янець-Подільський національний університет імені Івана Огієнка впродовж 2014/2015 н.р. у достатній мірі забезпечував процес інтеграції України в освітній, науковий та культурний простір, що супроводжується трансформацією вищої школи, метою якої є зростання якості підготовки молодих спеціалістів. Проте на сьогоднішній день не вирішеними і такими, що потребують негайної реалізації, є питання викладацької і студентської мобільності, отримання подвійного диплому та участь структурних підрозділів університету у грантових програмах.